

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра менеджменту та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

24.04.2023

протокол № 06, п. 5

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 25.04.2023 № 54

**МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ В ЦИФРОВОМУ БАГАТОРІВНЕВОМУ
ВРЯДУВАННІ /**

**RESEARCH METHODOLOGY IN DIGITAL MULTILEVEL
GOVERNANCE**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«магістр» /	master
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування /	Public administration
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування /	Public administration
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування	Public administration

Вінниця 2023

Розробники:

Замкова Наталія, доктор філософських наук, професор
Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент

Гарант освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» –

Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування від 28 квітня 2023 р., протокол № 06; на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 13 квітня 2023 р., протокол № 04.

Рецензенти:

Наталія Корж, доктор економічних наук, професор;

Ірина Юник, кандидат наук з державного управління, доцент,
доцент кафедри публічного управління та адміністрування
Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла
Коцюбинського

Редактор: Фатеева Т.

Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 04.05.2023 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний

Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,56.

Обл.-вид. арк. 1,38. Тираж 2. Зам. № 164.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета вивчення дисципліни: мета та завдання навчальної дисципліни впливають із мети освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» щодо підготовки висококваліфікованих фахівців, які здатні розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування з орієнтуванням на збалансований розвиток територій, управління організаціями (установами) публічного сектору з урахуванням специфіки їх функціонування в умовах багаторівневого врядування та цифрової глобалізації, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Таким чином **головною метою** вивчення дисципліни «Методологія досліджень в цифровому багаторівневому врядуванні» є формування у здобувачів системи теоретичних знань та практичних навичок з питань методології, методики, технології, організації, проведенні, апробації результатів науково-дослідницької діяльності в цифровому багаторівневому врядуванні.

Завданнями дисципліни «Методологія досліджень в цифровому багаторівневому врядуванні» є наступні:

1) забезпечити здобувача вищої освіти фундаментальними знаннями з питань:

- ✓ сутності науки та специфіки наукового знання в соціальній та адміністративно-управлінській галузях;
- ✓ теоретичних аспектів методології досліджень у цифровому багаторівневому врядуванні та організації процесу наукового дослідження;
- ✓ основних етапів та специфіки логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних та адміністративно-управлінських об'єктів;
- ✓ інформаційного забезпечення, систематизації та опрацювання матеріалів наукового дослідження, оцінки ефективності результатів наукового дослідження цифровому багаторівневому врядуванні;

2) виробити вміння:

- ✓ забезпечувати науковий підхід до розроблення аналітичних документів, програм соціально-економічного і культурного розвитку територіальних громад, інших управлінських рішень;
- ✓ застосовувати теоретичні та емпіричні методи дослідження, розробляти конкретні заходи щодо удосконалення технології державно-управлінської діяльності;
- ✓ ідентифікувати проблеми та здійснювати аналіз публічної політики;
- ✓ застосовувати сучасний теоретико-методологічний інструментарій для аналізу комплексу проблем, що виникають у процесі дослідження;
- ✓ використовувати різноманітні форми та технології візуалізації даних у наукових дослідженнях;
- ✓ узагальнювати та упроваджувати вітчизняний і зарубіжний досвід, наукових досліджень в багаторівневому врядуванні;
- ✓ презентувати усно і письмово результати наукового дослідження;

✓ надавати консультації органам місцевого самоврядування щодо визначення раціональних шляхів та вибору дієвих механізмів формування, реалізації місцевої політики на певному напрямі чи в межах відповідної території, здійснювати експертно-аналітичний супровід їх діяльності;

3) розвинути пізнавальну активність та самостійність студентів, сформувати навички саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя.

Результати вивчення навчальної дисципліни її місце в освітньому процесі.

Дисципліна «Методологія досліджень в цифровому багаторівневому врядуванні» належить до обов'язкових компонентів освітньої програми «Публічне управління та адміністрування», викладається на першому курсі у першому семестрі загальним обсягом 180 годин / 6 кредитів. Вивчення дисципліни включає лекційні, лабораторні заняття та самостійну роботу, що сприяє закріпленню необхідних теоретичних знань та допомагає набуттю практичних навичок і формуванню компетентностей необхідних у роботі за фахом.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Методологія досліджень в цифровому багаторівневому врядуванні» для освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» є формування комплексу компетентностей:

- **інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- **загальні компетентності:**

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

- **спеціальні (фахові) компетентності:**

СК3. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК7. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК9. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

Результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Методологія досліджень в цифровому багаторівневому врядуванні» полягають:

РН1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН4. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

РН6. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.

РН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, є базою для вивчення наступних нормативних дисциплін.

Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач, які потребують розроблення, впровадження та експлуатації захищених інформаційних і комунікаційних систем.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Якщо здобувач вищої освіти повністю виконав програму дисципліни та набрав протягом семестру 75 і більше балів, то підсумкова оцінка може бути виставлена без опитування чи виконання екзаменаційного завдання на момент проведення екзамену.

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка. Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	Всього	З них			
		лекції	лабор.	СРС	
Тема 1. Сутність науки. Специфіка наукового знання в соціальній та адміністративно-управлінській галузях	12	2		10	УО, Т, СУН
Тема 2. Наукове дослідження та методологія його проведення в цифровому багаторівневому врядуванні. Академічна доброчесність.	14	4	2	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН
Тема 3. Основні етапи та специфіка логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних та адміністративно-управлінських об'єктів	12	2	2	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН
Тема 4. Інформаційне забезпечення, систематизація, опрацювання матеріалів наукового дослідження	12	2	2	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН
Тема 5. Системний метод аналізу. Методи порівняльного та ситуаційного аналізу	12	2	2	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН
Тема 6. Методи контент-аналізу та івент-аналізу. Моніторинг, оцінювання та діагностика в багаторівневому врядуванні	14	2	4	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН
Тема 7. Концептуальні засади математичного моделювання соціально-економічних процесів у цифровому багаторівневому врядуванні	10		2	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН
Тема 8. Рейтингове управління соціально-економічними системами	12		4	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН
Тема 9. Цифрові технології обробки та аналізу даних	10		2	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, Е, СУН
Тема 10. Візуалізація даних у наукових дослідженнях	14	2	4	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, СУН
Тема 11. Моделі соціально-економічного прогнозування	10		2	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, СУН
Тема 12. Основні поняття та попередній аналіз рядів динаміки. Методи згладжування. Прогнозування часових рядів	12		4	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, СУН
Тема 13. Основні напрями та сутність експертної роботи в багаторівневому врядуванні. Експертні методи прогнозування	12	2	2	8	УО, Г, ПО, ІЗ, КТ, СУН
Тема 14. Апробація результатів дослідження. Оформлення результатів наукових досліджень та оцінка їх ефективності	12	2	2	8	ПО, ІЗ, СУН
Тема 15. Техніки та методи захисту дослідницької роботи	12		2	10	ІЗ, П, СУН
Разом за навчальний рік	180/6	20	36	124	
Підсумковий контроль					екзамен письмовий

Умовні позначення: УО – усне опитування, ПО – письмове опитування, ІЗ – індивідуальне завдання, Т – тестування, КТ – комп'ютерне тестування, Е – підготовка есе, П – презентація, СУН – використання системи управління навчанням Moodle.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Сутність науки. Специфіка наукового знання в соціальній та адміністративно-управлінській галузях

Наука в контексті різних форм суспільної свідомості – міфологічної, релігійної, філософської, буденної. Якісні ознаки науки як способу відношення людини до світу та форми суспільної свідомості.

Соціальні та культурні функції науки. Основні категорії наукового мислення. Структура та форми організації наукового знання. Основні методи та засоби наукового пізнання.

Особливості соціальної реальності як предмету наукового дослідження. Проблема об'єктивності наукового знання в соціальній галузі, основні шляхи та напрями її розв'язання. Основні теоретико-методологічні підходи до наукового пізнання в соціальній галузі: об'єктивістський та герменевтичний.

Специфіка, умови можливості розробки, застосування та принципові обмеження об'єктивно-наукової теорії в соціальній та адміністративній галузях.

Герменевтика як специфічна методологія наукового пізнання соціальних об'єктів, її функціональне призначення та особливості застосування.

Тема 2. Наукове дослідження та методологія його проведення в цифровому багаторівневому врядуванні. Академічна доброчесність

Визначення мети наукового дослідження. Поняття об'єкта та предмета наукового дослідження. Поняття про метод, методологію та рівні наукового дослідження. Змістовна і формалізована методологія. Види змістовної методології: філософська, загальнонаукова, конкретнонаукова. Типологія методів наукового пізнання: філософські, загальнонаукові, загальнологічні, емпіричні та теоретичні. Засади доброчесності.

Особливості наукового дослідження в цифровому багаторівневому врядуванні. Сутність та основні етапи організації досліджень. Явища і процеси соціально-економічного розвитку, їх пізнання. Етапи наукових досліджень.

Концепція академічної доброчесності у вищій освіті. Правове регулювання академічної доброчесності. Порушення академічної доброчесності. Основи академічного письма та доброчесності. Розвиток культури академічної доброчесності.

Тема 3. Основні етапи та специфіка логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних та адміністративно-управлінських об'єктів

Проблема формування предмету дослідження як систематизованої сукупності фактів, що стосуються управлінської діяльності. Визначення критеріїв систематизації. Природа соціального факту. Проблема достовірності фактичної інформації в управлінській діяльності, її методологічне значення та вплив на подальшу розробку теоретичної моделі. Етапи логіко-теоретичної реконструкції управлінських об'єктів. Найбільш розповсюджені методологічні помилки при розробленні теоретичної моделі предмету управлінської діяльності. Функціональне призначення та особливості практичного застосування теоретичної моделі в управлінській діяльності.

Тема 4. Інформаційне забезпечення, систематизація, опрацювання матеріалів наукового дослідження

Характеристика інформаційного етапу наукового дослідження. Інформаційний підхід у методології пізнання. Наукова інформація та її джерела. Поняття наукової інформації. Види та вимоги до наукових видань: автореферат, дисертації, препринт, збірник наукових праць, матеріали наукової конференції, тези доповідей наукової конференції, науково-популярне видання.

Методи і техніки для отримання масиву достовірної та репрезентативної інформації. Особливості збирання, обробки та інтерпретації інформації. Робота з літературними джерелами, даними офіційної державної статистики, звітними даними підприємства. Реферативні збірники та бібліографічні покажчики. Правила складання бібліографії. Інформація про об'єкт дослідження. Складові процесу накопичення та обробки наукової інформації. Аналіз наукової літератури з теми. Отримання та аналіз первинної інформації. Робоча гіпотеза. Методи і засоби збору даних для перевірки робочої гіпотези.

Тема 5. Системний метод аналізу політики. Методи порівняльного та ситуаційного аналізу

Визначення системного методу аналізу політики. Основні положення теорії систем. Поняття системи, елементу, навколишнього середовища, мети, декомпозиції, функції, стану, процесу. Поняття та класифікація структур систем. Особливості структурно-топологічного аналізу. Види потоків в системах. Діаграми потоків даних. Класифікація та властивості систем. Базові принципи функціонування системи. Загальні підходи до класифікації систем. Класифікація систем за принципом функціонування. Поняття складності та масштабності систем. Властивості складних систем. Класифікація систем за способом керування.

Основні складові методу системного аналізу. Системність як інструмент пізнавальної діяльності.

Визначення порівняльного методу аналізу. Основні аспекти застосування порівняльного методу аналізу. Визначення ситуаційного методу аналізу. Основні аспекти застосування ситуаційного методу аналізу.

Тема 6. Методи контент-аналізу та івент-аналізу. Моніторинг, оцінювання та діагностика в багаторівневому врядуванні

Особливості дослідження політичної інформації та мови політики. Аналіз мови політики. Визначення суб'єктів та об'єктів подій, що впливають на хід реформ. Контент-аналіз, івент-аналіз: визначення, історія введення в науковий обіг, область застосування. Етапи та види контент-аналізу. Переваги та складності методу контент-аналізу.

Поняття та сутність моніторингу, оцінювання та діагностики. Методологічне обґрунтування моніторингу в системі розроблення та реалізації державної політики. Принципи проведення моніторингу: ієрархічність, комплексність, альтернативність, системність. Об'єкти політичного моніторингу. Етапи проведення моніторингу. Політичне оцінювання, його

функції. Цілі та критерії оцінювання. Оцінювання і здійснення зворотного зв'язку між суб'єктами політики. Діагностика в публічному управлінні. Технологія оцінювання та діагностики результативності та ефективності публічно-управлінської діяльності.

Тема 7. Концептуальні засади математичного моделювання соціально-економічних процесів у цифровому багаторівневому врядуванні

Моделювання як метод наукового пізнання. Особливості використання методологічних принципів та інструментарію математичного моделювання в багаторівневому врядуванні.

Аналітичні, алгоритмічні (імітаційні) моделі, моделі штучного інтелекту.

Перевірка адекватності моделей. Основні кроки процесу створення та розбудови економіко-математичної моделі. Композиція моделей складних соціально-економічних об'єктів.

Тема 8. Рейтингове управління соціально-економічними системами

Концепція рейтингового управління. Рейтинг як засіб класифікації соціально-економічних об'єктів.

Моделювання системи рейтингового управління. Моделі та методи процесу обчислення рейтингу соціально-економічної системи.

Моделювання рейтингової оцінки розвитку громади/ району/ регіону.

Методологія міжнародних індексів рейтингової оцінки розвитку країни (на прикладі цифрової трансформації).

Тема 9. Цифрові технології обробки та аналізу даних

Мета та основні завдання у сфері обробки, аналізу даних та документів. Категорійно-понятійний апарат.

Суть хмарних технологій, історія їх появи. Моделі хмарних технологій. Види хмарних платформ. Переваги та недоліки «хмар».

Обробка даних у хмарі. Хмарні послуги щодо обробки даних. Центри обробки даних (ЦОД). Основні види послуг центрів обробки даних (ЦОД) України.

Тема 10. Візуалізація даних у наукових дослідженнях

Візуалізація: кодування цифрової інформації. Способи кодування інформації. Ознаки хорошої візуалізації даних. Структура візуалізації даних. Теоретичні засади конструювання візуалізації.

Типи візуалізації. Візуалізація станів і процесів. Візуалізація мікросвіту, макросвіту, мегасвіту. Дво- і тривимірна візуалізація. Візуалізація даних в полярній системі координат. Багатовимірна візуалізація. Статична і динамічна візуалізації. Растрова графіка, векторна графіка, фрактальна графіка. Концептуальна візуалізація. Стратегічна візуалізація. Метафорична візуалізація. Пасивні та інтерактивні системи візуалізації.

Вибір техніки візуалізації. Інструменти створення візуалізації. Принципи візуального подання цифрової інформації.

Інфографіка. Інтерактивна візуалізація. Веб-картографія

Тема 11. Моделі соціально-економічного прогнозування

Основні поняття прогнозування соціально-економічних процесів. Основні принципи та функції соціально-економічного прогнозування. Етапи економічного прогнозування. Класифікація прогнозів. Класифікація методів прогнозування.

Моделі соціального прогнозування. Прогнозування рівня життя населення. Прогнозування розвитку соціальної сфери. Прогнозування зайнятості населення. Прогнозування окремих макроекономічних показників.

Тема 12. Основні поняття та попередній аналіз рядів динаміки. Методи згладжування. Прогнозування часових рядів

Основні поняття часового ряду. Вимоги порівнянності, однорідності, стійкості, достатньої сукупності спостережень. Статистичні характеристики часових рядів.

Структурний аналіз часового ряду (тренд, циклічна, сезонна, випадкова складові). Механічні методи згладжування: метод ковзної середньої, центрованих та зважених ковзних середніх, метод простого експоненціального згладжування.

Прогнозування за середніми характеристиками ряду: екстраполяція на основі середнього рівня ряду, екстраполяція за середнім абсолютним приростом, екстраполяція за середнім темпом зростання.

Тема 13. Основні напрями та сутність експертної роботи в багаторівневому врядуванні. Експертні методи прогнозування

Методи індивідуальної та колективної експертизи. Індивідуальні експертні методи: метод інтерв'ю, аналітичні експертні оцінки. Колективні експертні методи: метод комісій, колективної генерації ідей («мозкової атаки»), дельфійський метод.

Методика розрахунку експертних оцінок. Етапи проведення експертизи. Вибір експертів та визначення їх чисельності.

Тема 14. Апробація результатів дослідження. Оформлення результатів наукових досліджень та оцінка їх ефективності

Систематизація результатів дослідження. Види систематизації результатів дослідження та їх зміст. Докази гіпотези, висновки та рекомендації, науковий експеримент, коригування попередніх пропозицій, літературний огляд дослідження.

Форми відображення результатів наукових досліджень. Викладення висновків та рекомендацій у формі реферату, наукової статті, тез доповіді, звіту про виконану науково-дослідну роботу, висновків у курсовій чи кваліфікаційній роботі тощо. Зміст та особливості оформлення тез і матеріалів доповідей. Зміст та особливості оформлення наукової статті. Порядок публікації наукових статей у фахових виданнях. Анотація до статті, яка буде публікуватись у фаховому виданні. Особливості викладу результатів наукових досліджень у вигляді наукових звітів. Зміст та особливості оформлення наукового звіту. Реферативний виклад матеріалу. Особливості написання аналітичної записки. Наукове есе: підходи до написання та подання.

Поняття, загальна характеристика і вимоги до курсових та дипломних робіт. Етапи підготовки курсових та дипломних робіт. Рекомендована структура, технічне оформлення курсових та дипломних робіт.

Упровадження завершених досліджень: дослідне випробування розроблених методик, рекомендацій, інструкцій, положень.

Принципи оцінювання наукової діяльності. Показники для оцінювання науковості. Визначення ефективності результатів проведених наукових досліджень. Розрахунок економічного, науково-технічного, соціального ефекту.

Плагіат та його ознаки. Системи оцінки наукових робіт на плагіат. Основні принципи оцінки наукових робіт на плагіат. Аналіз основних типових помилок в наукових роботах щодо системи плагіату.

Тема 15. Техніки та методи захисту дослідницької роботи

Форми висвітлення підсумків наукової роботи та відображення результатів НДР. Вимоги до процедури захисту кваліфікаційної роботи. Оформлення презентаційних матеріалів до захисту роботи. Орієнтовна схема презентації науково-дослідницької роботи. Усна передача інформації про наукові результати.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Знати: основні поняття науки, наукових гіпотез та наукових теорій.</p> <p>Вміти: самостійно працювати з джерелами інформації в Інтернеті, аналізувати інформацію.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 1. Сутність науки. Специфіка наукового знання в соціальній та адміністративно-управлінській галузях</p> <p>Лекція №1 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наука в контексті інших форм суспільної свідомості - міфологічної, релігійної, філософської, буденної. 2. Якісні ознаки науки як способу відношення людини до світу та форми суспільної свідомості. 3. Соціальні та культурні функції науки. Основні категорії наукового мислення. Структура та форми організації наукового знання. Основні методи та засоби наукового пізнання. <p>Рекомендовані джерела: Основна: 2-3. Додаткова: 8, 11, 21, 22. Інтернет-ресурси: 35-39.</p>	2
	<p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Герменевтика як специфічна методологія наукового пізнання соціальних об'єктів, її функціональне призначення та особливості застосування.</p>	10
<p>Знати: основи та засади наукового дослідження, його методологію в цифровому багаторівневому врядуванні</p>	<p style="text-align: center;">Тема 2. Наукове дослідження та методологія його проведення в цифровому багаторівневому врядуванні. Академічна доброчесність</p> <p>Лекція №2 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття об'єкта та предмета наукового дослідження. 2. Метод, методологія та рівні наукового дослідження. 3. Особливості наукового дослідження в цифровому багаторівневому врядуванні 	2
	<p>Лекція №3 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепція академічної доброчесності у вищій освіті. 2. Правове регулювання академічної доброчесності. 3. Основи академічного письма та доброчесності. <p>Рекомендовані джерела: Основна: 2-3. Додаткова: 8, 11, 14, 21, 22, 30. Інтернет-ресурси: 35-39.</p>	2

1	2	3
<p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, аналізувати інформацію; забезпечувати аналітичний супровід публічної служби.</p>	<p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції. <i>Питання, яке виносить на СРС</i> 1. Сутність та основні етапи організації досліджень щодо явища і процесів соціально-економічного розвитку, їх пізнання. 2. Розвиток культури академічної доброчесності.</p>	8
	<p>Лабораторне заняття №1 Завдання до заняття 1. Систематизувати методи емпіричного та теоретичного дослідження. 2. Увійти в мережу Internet, використовуючи будь-яку пошукову систему, сформулювати запит щодо пошуку інформації по темі «Наука і наукове мислення». Провести інформаційний пошук серед рекомендованих джерел щодо індивідуального завдання, відповідно до вказаного викладачем варіанту реалізувати узагальнення та систематизацію інформації з дотриманням правил академічної доброчесності.</p>	2
<p>Знати: основні етапи та специфіку логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних та адміністративно-управлінських об'єктів.</p>	<p>Тема 3. Основні етапи та специфіка логіко-теоретичної реконструкції соціально-політичних та адміністративно-управлінських об'єктів Лекція №4 План лекції 1. Проблема формування предмету дослідження як систематизованої сукупності фактів, що стосуються управлінської діяльності. 2. Природа соціального факту. Проблема достовірності фактичної інформації в управлінській діяльності, її методологічне значення та вплив на подальшу розробку теоретичної моделі. 3. Етапи логіко-теоретичної реконструкції управлінських об'єктів. Функціональне призначення та особливості практичного застосування теоретичної моделі в управлінській діяльності.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основна: 1, 3, 5, 6. Додаткова: 7, 8, 11, 14, 21, 22. Інтернет-ресурси: 35-39.</p>	2
<p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, аналізувати інформацію; забезпечувати аналітичний супровід публічної служби.</p>	<p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції. <i>Питання, яке виносить на СРС</i> Визначення критеріїв систематизації сукупності фактів, що стосуються управлінської діяльності.</p>	8
	<p>Лабораторне заняття №2 Завдання до заняття 1. Визначити мету дослідження на феноменологічному, аналітичному та системному рівнях.</p>	2

1	2	3
<p>Знати: характеристики інформаційного етапу наукового дослідження, методику роботи з літературними джерелами.</p> <p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, аналізувати інформацію та візуалізувати дані; забезпечувати аналітичний супровід публічної служби.</p>	<p>2. Узагальнити що таке сингулярна пропозиція та сингулярний прогноз.</p> <p>3 Обґрунтувати: на якому рівні дослідник отримує цілісну теоретичну модель адміністративного процесу та чому?</p>	
	<p align="center">Тема 4. Інформаційне забезпечення, систематизація, опрацювання матеріалів наукового дослідження</p> <p>Лекція №5 План лекції</p> <p>1. Характеристика інформаційного етапу наукового дослідження.</p> <p>2. Методика роботи з літературними джерелами.</p> <p>3. Методи і техніки для отримання масиву достовірної та репрезентативної інформації.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основна: 2-3. Додаткова: 8, 11,12, 14, 16, 21, 22. Інтернет-ресурси: 35-39.</p>	2
	<p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p><i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>Робоча гіпотеза. Методи і засоби збору даних для перевірки робочої гіпотези.</p>	8
<p>Розуміти та знати: сутність системного, ситуаційного та порівняльного методів аналізу.</p>	<p>Лабораторне заняття №3 Завдання до заняття</p> <p>1. Дослідити етичні норми використання інформації.</p> <p>2. Узагальнити особливості творчої праці в дослідницькій роботі та роль інформації в цьому процесі.</p> <p>3. Здійснити збір та систематизацію інформації про об'єкт дослідження (система охорони здоров'я, освіти, правоохоронних органів, місцевого самоврядування, децентралізації влади та інше - на вибір здобувача).</p> <p>Тема 5. Системний метод аналізу політики. Методи порівняльного та ситуаційного аналізу</p> <p>Лекція №6 План лекції</p> <p>1. Основні положення теорії систем. Базові принципи функціонування системи.</p> <p>2. Загальні підходи до класифікації систем. Класифікація систем за способом керування. Основні складові методу системного аналізу</p> <p>3. Визначення порівняльного та ситуаційного методу аналізу. Основні аспекти застосування методів аналізу.</p> <p>4. Особливості вибору методу аналізу.</p> <p>Рекомендовані джерела:</p>	2

1	2	3
<p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, аналізувати інформацію та візуалізувати дані; забезпечувати аналітичний супровід публічної служби.</p>	<p>Основна: 2-3. Додаткова: 8, 11, 16, 21, 22, 27, 34. Інтернет-ресурси: 35-39.</p>	
	<p>Самостійна робота: опрацювання теоретичного матеріалу. <i>Питання, які виносяться на СРС</i> Системність як інструмент пізнавальної діяльності.</p>	8
	<p>Лабораторне заняття №4 Завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обґрунтувати доцільність використання системного підходу і системного аналізу при дослідженні складних об'єктів. 2. Здійснити структурно-топологічний аналіз об'єкта дослідження (сфери охорони здоров'я, освіти, правоохоронних органів, місцевого самоврядування, децентралізації влади та інше на вибір здобувача). 3. Обґрунтувати вихідні умови доцільності використання ситуаційного та порівняльного методів аналізу. 4. Здійснити порівняльний аналіз компонентів об'єкта дослідження (на вибір здобувача). 5. Проаналізувати за допомогою ситуаційного аналізу проект реформи (у сфері охорони здоров'я, освіти, правоохоронних органів, місцевого самоврядування, та інше - на вибір здобувача). 	2
<p>Знати: сутність контент-аналізу, івент-аналізу; моніторингу, оцінювання та діагностики, особливості методології та технологій проведення.</p>	<p>Тема 6. Методи контент-аналізу та івент-аналізу. Моніторинг, оцінювання та діагностика в багаторівневому врядуванні</p> <p>Лекція № 7 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості дослідження політичної інформації та мови політики. Аналіз мови політики. 2. Контент-аналіз, івент-аналіз: визначення, історія введення в науковий обіг, область застосування, переваги та складності. 3. Поняття та сутність моніторингу, оцінювання та діагностики. Принципи проведення моніторингу: ієрархічність, комплексність, альтернативність, системність. Етапи проведення моніторингу. 4. Цілі та критерії оцінювання. Оцінювання і здійснення зворотного зв'язку між суб'єктами політики. Діагностика в публічному управлінні. Технологія оцінювання та діагностики результативності та ефективності публічно-управлінської діяльності. <p>Рекомендовані джерела: Основна: 5-6. Додаткова: 7, 9, 13, 17, 25, 34. Інтернет-ресурси: 38, 39, 46.</p>	2

1	2	3
<p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, аналізувати інформацію та візуалізувати дані; забезпечувати аналітичний супровід публічної служби.</p>	<p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції <i>Питання, яке виносить на СРС</i> Методологічне обґрунтування моніторингу в системі розроблення та реалізації державної політики.</p>	8
	<p>Лабораторне заняття 5 Завдання до заняття 1. Проведіть контент-аналіз тексту виступу відомого діяча України (політичні звернення, заяви, виявіть замовні матеріали відносно суспільно-значущих проблем або прихованих інтересів тощо). Оцініть ефективність мовної поведінки. 2. Проведіть івент-аналіз політики щодо реформи ЖКГ на регіональному рівні. За схемою: хто головний суб'єкт в даній події (хто говорить і діє); мета, зміст, наміри, завдання суб'єкта (що саме говорить і як діє), об'єкт, стосовного якого суб'єкт діє (по відношенню до кого); термін, час, місце. Аналіз відповідних даних здійснюється за наступними ознаками: суб'єкт-ініціатор (хто); сюжет (що); об'єкт (стосовно кого); дата події (коли).</p>	2
	<p>Лабораторне заняття 6 Завдання до заняття 1. Опишіть політичний резонанс, який створюють моніторинг та оцінювання політики у суспільстві не тільки діями політиків, але й заявами про перспективи наступних дій. Виберіть в якості прикладу актуальне рішення. Проаналізуйте обставини його прийняття: які об'єктивні передумови, які суб'єктивні, чий інтереси стоять за даним рішенням (фінансово-промислових груп, держави, певного соціального прошарку тощо). Як ця ініціатива сприйнята засобами масової інформації, чий інтереси вони лобіюють? 2. Здійсніть діагностику результатів політики територіальної громади (на вибір здобувача).</p>	2
<p>Знати: концептуальні засади математичного моделювання соціально-економічних процесів у багаторівневому врядуванні. Опанувати основні кроки процесу створення та розбудови математичної моделі публічно-управлінського процесу.</p>	<p>Тема 7. Концептуальні засади математичного моделювання соціально-економічних процесів у цифровому багаторівневому врядуванні</p> <p>Рекомендовані джерела: Основна: 5-6. Додаткова: 7, 9, 10, 13, 17, 25, 34. Інтернет-ресурси: 38, 39, 46.</p>	
	<p>Самостійна робота: вивчення матеріалу. <i>Питання, яке виносить на СРС</i> 1. Моделювання як метод наукового пізнання. Особливості використання методологічних принципів та інструментарію математичного моделювання в багаторівневому врядуванні. 2. Аналітичні, алгоритмічні (імітаційні) моделі.</p>	8

1	2	3
<p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, аналізувати інформацію та візуалізувати дані; забезпечувати аналітичний супровід публічної служби.</p>	<p>Основні кроки процесу створення та розбудови математичної моделі публічно-управлінського процесу. 3. Особливості використання методологічних принципів та інструментарію математичного моделювання в публічному управлінні.</p>	
	<p>Лабораторне заняття №7 <i>Завдання до заняття</i></p> <p>1. Оволодіти основними формалізованими способами дослідження ризику та невизначеності розвитку соціально-економічних процесів. 2. Засвоїти послідовність розроблення математичних алгоритмічних моделей. 3. Опанувати окремі програмні засоби ПК, які можна застосовувати при дослідженні соціально-економіко-математичних моделей.</p>	2
<p>Знати: концептуальні засади рейтингового управління</p>	<p>Тема 8. Рейтингове управління соціально-економічними системами</p> <p>Рекомендовані джерела: Основна: 5-6. Додаткова: 19, 26, 28, 29. Інтернет-ресурси: 38, 39, 46.</p>	
	<p>Самостійна робота: вивчення теоретичного матеріалу. <i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <p>1. Концепція рейтингового управління. Рейтинг як засіб класифікації соціально-економічних об'єктів. Теоретичні основи рейтингового управління соціальним розвитком регіону. 2. Моделі та методи процесу обчислення рейтингу соціально-економічної системи. Рейтингова оцінки розвитку громади/ району/ регіону.</p>	8
<p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, аналізувати інформацію та візуалізувати дані.</p>	<p>Лабораторне заняття №8 <i>Завдання до заняття</i></p> <p>1. Набути практичних навичок розробки методики проведення рейтингової оцінки на основі конкретного об'єкту дослідження (визначення критеріїв, показників, формування інформаційної бази дослідження) та її використання для аналізу соціально-економічних процесів. 2. На основі конкретної задачі опанувати основні програмні засоби ПК для первинної обробки даних для отримання середніх значень, коефіцієнтів, зведених показників тощо.</p>	2
	<p>Лабораторне заняття №9</p> <p>3. На основі конкретного об'єкту дослідження (якісних і унормованих кількісних показників функціонування) опанувати основні програмні засоби ПК для побудови рейтингової оцінки.</p>	2

1	2	3
	4. Набути практичних навичок використання рейтингу для аналізу і прогнозування соціально-економічних процесів.	
<p>Знати: концептуальні засади обробки та аналізу даних за допомогою цифрових технологій.</p> <p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, обробляти та аналізувати інформацію за допомогою хмарних сервісів.</p>	<p>Тема 9. Цифрові технології обробки та аналізу даних</p> <p>Рекомендовані джерела: Основна: 5-6. Додаткова: 15, 24, 31, 33. Інтернет-ресурси: 36, 43, 44.</p> <p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції <i>Питання, яке виносить на СРС</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета та основні завдання у сфері обробки, аналізу даних та документів Суть хмарних технологій, історія їх появи. Моделі хмарних технологій. Види хмарних платформ. Переваги та недоліки «хмар». 2. Центри обробки даних (ЦОД). Основні види послуг центрів обробки даних (ЦОД) України. 3. Обробка даних у хмарі. Хмарні послуги щодо обробки даних. <p>Лабораторне заняття №10 Завдання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити ментальну карту сфери хмарних технологій обробки та аналізу даних у середовищі Coggle (https://coggle.it). В якості напрямків опису сектору хмарних технологій можуть бути такі взяті наступні риси: загальна характеристика сектору (терміни, якості тощо), технологічні основи, моделі розгортання хмар, хмарні послуги (з прикладами). 2. Визначити модель розгортання хмари та систематизувати види хмарних послуг (наприклад, середовище корпорації Google). 3. Які переваги для органів публічної влади відкриваються з ухвалення закону України «Про хмарні послуги». Проаналізувати структуру українського ринку послуг центрів обробки даних (ЦОД). 4. Проаналізувати послуги, які надають провідні центри обробки даних (ЦОД) України (рекоменд. викладачем). Порівняйте з відповідними хмарними послугами, які надають світові ЦОД. 	<p>8</p> <p>2</p>
<p>Знати: основи конструювання візуалізації. Опанувати техніки візуалізації.</p>	<p>Тема 10. Візуалізація даних у наукових дослідженнях</p> <p>Лекція №8 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цілі конструювання візуалізації. Візуалізація: кодування цифрової інформації. 2. Типи візуалізації. Вибір техніки візуалізації 3. Інструменти створення візуалізації 	<p>2</p>

1	2	3
<p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, аналізувати інформацію та візуалізувати дані; створювати інфографіки.</p>	<p>4. Інфографіка. Інтерактивна візуалізація. Веб-картографія</p> <p>Рекомендовані джерела: Основна: 5-6. Додаткова: 15, 24, 31, 33. Інтернет-ресурси: 36, 43, 44.</p>	
	<p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції <i>Питання, які виносяться на СРС</i> Растрова графіка, векторна графіка, фрактальна графіка.</p>	8
	<p>Лабораторне заняття №11 <i>Завдання до заняття</i> 1. Створити дескриптивне есе засобами візуалізації щодо об'єкта дослідження (на вибір здобувача). 2. Зробити підбірку невдалих прикладів візуалізації інформації в сфері публічного управління. 3. Розробити концептуальну мапу інструментарію у сфері візуалізації даних у середовищі Coogle тощо.</p> <p>Лабораторне заняття №12 4. Провести візуалізацію питання на обрану тематику у вигляді «організаційної діаграми» («дерева зав'язків») за допомогою інструменту JSCharting (JS Library) (https://jscharting.com/download) тощо. 5. Виконати інтерактивну хроніку на обрану тематику за допомогою програмних інструментів Tiki-Toki (https://www.tiki-toki.com), TimelineJS (http://timeline.knightlab.com) тощо.</p>	2 2
<p>Знати: концептуальні засади прогнозування соціально-економічних процесів. Опанувати окремі методи прогнозування.</p>	<p>Тема 11. Моделі соціально-економічного прогнозування</p> <p>Рекомендовані джерела: Основна: 5-6. Додаткова: 25, 28, 32, 34. Інтернет-ресурси: 38, 39, 46.</p>	
	<p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції <i>Питання, яке виносить на СРС</i> 1. Основні поняття та принципи прогнозування соціально-економічних процесів. Етапи економічного прогнозування. Класифікація прогнозів. Класифікація методів прогнозування. 2. Моделі соціального прогнозування. Прогнозування рівня життя населення. Прогнозування розвитку соціальної сфери. Прогнозування зайнятості населення. Прогнозування окремих макроекономічних показників.</p>	8

1	2	3
<p>Знати: основні напрями та сутність експертної роботи в багаторівневому врядуванні. Опанувати знання щодо експертних методів прогнозування</p> <p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, використовувати методи індивідуальної та колективної експертизи, будувати експертну оцінку.</p>	<p>Тема 13. Основні напрями та сутність експертної роботи в багаторівневому врядуванні. Експертні методи прогнозування</p> <p>Лекція №9 План лекції 1. Методи індивідуальної та колективної експертизи. 2. Індивідуальні експертні методи: метод інтерв'ю, аналітичні експертні оцінки. 3. Колективні експертні методи: метод комісій, колективної генерації ідей («мозкової атаки»), дельфійський метод.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основна: 5-6. Додаткова: 25, 28, 32, 34. Інтернет-ресурси: 38, 39, 46.</p> <p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції <i>Питання, яке виносить на СРС</i> Етапи проведення експертизи. Вибір експертів та визначення їх чисельності.</p> <p>Лабораторне заняття №16 Завдання до заняття 1. За допомогою додатку ФОРМА інструментарію Goggle Disk розробити анкету (тест на 15 запитань з різними типами відповідей). 2. Застосувати додаток Flubaroo для аналізу результатів тестування. 3. Здобувачі на практиці набувають навичок побудови експертної оцінки.</p>	<p>2</p> <p>8</p> <p>2</p>
<p>Знати: форми відображення результатів наукових досліджень. Опанувати знання щодо аналізу основних типових помилок в наукових роботах щодо системи плагіату.</p>	<p>Тема 14. Апробація результатів дослідження. Оформлення результатів наукових досліджень та оцінка їх ефективності</p> <p>Лекція №10 План лекції 1. Систематизація результатів дослідження. Форми відображення результатів наукових досліджень. Особливості викладу результатів наукових досліджень. 2. Загальна характеристика і вимоги до кваліфікаційних робіт. 3. Принципи оцінювання наукової діяльності. Визначення ефективності результатів проведених наукових досліджень. Розрахунок економічного, науково-технічного, соціального ефекту. 4. Системний підхід щодо оцінювання наукових робіт на «антиплагіат». Аналіз основних типових помилок в наукових роботах щодо системи плагіату.</p>	<p>2</p>

1	2	3
<p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, здійснювати апробацію результатів науково-дослідної роботи</p>	<p>Рекомендовані джерела: Основна: 5-6. Додаткова: 25, 28, 32, 34. Інтернет-ресурси: 38, 39, 46.</p>	
	<p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції <i>Питання, яке виносить на СРС</i> Особливості оформлення наукової статті. Порядок публікації наукових статей у фахових виданнях. Особливості оформлення наукового звіту. Особливості написання аналітичної записки. Наукове есе: підходи до написання та подання.</p>	8
	<p>Лабораторне заняття №17 Завдання до заняття 1. Ознайомитись з основними видами апробації результатів науково-дослідної роботи. 2. Розробити певний вид реферату по темі, вказаній у варіанті індивідуального завдання. 3. Оформити звіт про виконання індивідуального завдання.</p>	2
<p>Знати: форми висвітлення підсумків наукової роботи. Опанувати орієнтовну схему презентації науково-дослідницької роботи.</p> <p>Вміти: самостійно працювати з джерелами в Інтернеті, презентувати результати наукових досліджень.</p>	<p>Тема 15. Техніки та методи захисту дослідницької роботи</p> <p>Рекомендовані джерела: Основна: 5-6. Додаткова: 15, 16, 32, 34. Інтернет-ресурси: 41, 42, 45.</p>	
	<p>Самостійна робота: вивчення та доповнення матеріалу лекції <i>Питання, яке виносить на СРС</i> Оформлення презентаційних матеріалів до захисту роботи. Усна передача інформації про наукові результати.</p>	10
	<p>Лабораторне заняття №18 Завдання до заняття 1. Ознайомитись з основними видами висвітлення підсумків наукової роботи. 2. Створити презентацію за допомогою хмарних сервісів з метою висвітлення результатів власного наукового дослідження, здійсненого впродовж курсу. Презентувати його.</p>	2
<p>Всього за навчальний рік</p>		180

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Лазор О. Д., Лазор О. Я., Юник І. Г. *Основи публічного управління та адміністрування : навч.-метод. посіб. 2-ге вид.* Київ : Ліра-К, 2019. 268 с.
2. Мальська М. П., Пандяк І. Г. *Організація наукових досліджень : навч. посіб.* Київ : Центр учбової літератури, 2017. 136 с.
3. *Методологія публічного управління навч. посіб./ уклад. І. В. Шпекторенко.* Дніпро: ДРЦУ НАДУ, 2018. 120 с.
4. *Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / авт.: М. Ю. Євтушенко, М. І. Хижняк.* Київ : Центр учбової літератури, 2018. 351 с.
5. Приходченко Л., Лесик О., Панченко Г. *Публічне управління. Багаторівневе врядування: теорія, методологія та практика: навчальний посібник* Л:За заг. ред. Л. Приходченко. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 518 с.
6. Шпекторенко І. В. *Методологія публічного управління навч. посіб.* Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. 120 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Metodolohiya_publicлноho_upravlinnya.pdf

Додаткові

7. Азарова І. Б. *Управління освоєним обсягом: кейс моніторингу виконання державної цільової програми в медичній сфері. Економіка України.* 2021. № 6. С. 50–58.
8. Аналітичні записки з ефективного е-урядування. Випуск №2: Втілення е-демократії: Спектр інструментів та варіанти вибору. URL: https://www.researchgate.net/publication/340117174_Analiticni_zapiski_z_efektivno_go_e-uraduvanna_Vipusk_No2_Vtilenna_e-demokratii_Spektr_instrumentiv_ta_varianti_viboru
9. Атаманчук П. *Концептуальні засади впровадження моніторингу якості життя населення в практику управління територіями. Аспекти публічного управління.* 2021. № 5. С. 12–18.
10. Вітлінський В. В. *Моделювання економіки : навч. Посібник. 2-ге вид., без змін.* Київ. : КНЕУ, 2007. 408 с.
11. *Вироблення державної політики. Аналітичні записки / Укл. О.І. Кілієвич, В.Є. Романов* К.: -во “К.І.С.” 2003. 346 с. URL: http://ipas.org.ua/old/doc/Analit_zap.pdf.
12. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/Biblioteka/sait/DSTU_8302-2015.pdf

13. Дьомін М. В. Оцінювання ефективності публічного управління: теоретико-методологічний аспект. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. № 28. С. 9–13. URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/28-2022/1.pdf>.
14. Еойн Янг і Ліза Куїнн. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / Пер. з англ. С.Соколик. Наук. ред. пер. О. Кілієвич. Київ: “К.І.С.”, 2003. 120 с. URL: https://www.icpolicyadvocacy.org/sites/icpa/files/downloads/writing_effective_public_policy_papers_ukranian.pdf
15. Замкова Н., Корж Н. В., Махначова Н. М. Рекрутинг, навчання та розвиток персоналу : підручник. Вінниця. 2023. 325 с.
16. Замкова Н., Гнидюк І. Фінансова політика субнаціонального рівня. *Фінанси. Вісник КНТЕУ*. 2020. № 3. С.66-78. URL: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2020/03/06.pdf>.
17. Заюков І. В. Оцінювання потенційних економічних втрат людських ресурсів через військові дії на Сході України. *The Russian-Ukrainian War (2014–2022): Historical, Political, Cultural-educational, Religious, Economic, and Legal Aspects : Scientific monograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. pp. 110-118. URL: http://www.hai-nyzhnyk.in.ua/downloads/2022book_the-russian-ukrainian-war-01.pdf.
18. Зверяков М., Грималюк А. Теоретичні основи політико-економічного аналізу публічного управління та адміністрування. *Економічна теорія*. 2022. № 2. С. 5–28.
19. Зелінський С. Системи соціального рейтингування: новий феномен у публічному управлінні чи цифрова диктатура. *Держслужбовець*. 2021. № 4. С. 46–48.
20. Зозуля В. О. Розвиток демократичного врядування в умовах глобалізації: теоретико-методологічний аналіз [Текст] : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01; Ін-т підгот. кадрів держ. служби зайнятості України. Київ, 2018. 20 с.
21. Колісніченко Н. М. Методологічні засади досліджень в сфері місцевого самоврядування: конспект лекцій. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. 32 с.
22. Куйбіда В. С., Шпекторенко І. В. Методологія публічного управління як система: теоретичні та практичні аспекти. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. № 29. С. 7–12. URL:
23. Лисюк В. С. Методологічні принципи дослідження публічного управління. *Економіка та держава*. 2021. № 11. С. 52–57. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/11_2021/11.pdf.

24. Ніколіна І.І., Капніна Л.В. Особливості візуалізації економічного контенту. *Big Data Analytics: моделювання та інформаційні технології: матеріали міжнародного наукового симпозиуму* (м. Київ, 20 березня 2019 року). Київ: КНТЕУ, 2019. С. 23-25. URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/a8ee205bb8f2cd8272b7fe9668eb5a35.pdf>

25. Ніколіна І.І., Бондар М.В. Оцінювання ефективності управління регіональним соціальним розвитком. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. Всеукраїнський науково-виробничий журнал*. Вінниця, 2018. 2018(34). С. 28-38. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2018_6_4

26. Ніколіна І.І., Бондар М.В., Курдиш Л.Ф. Рейтингова оцінка соціального розвитку Вінницької області. *Вісник Хмельницького національного університету*. Економічні науки. 2019. №1. С. 193-197. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2019_1_37.

27. Ніколіна І.І., Герасимюк К.Х. Дослідження кореляції між впровадженням принципів належного врядування та спроможністю громад *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. № 31. С. 49-54. URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/31-2022/9.pdf> (обсяг 0,45 друк. арк., особ. 0,3)

28. Ніколіна І.І., Маджарова Д.С. Дослідження кореляції тривалості життя окремих країн ЄС. Analysis of modern ways of development of science and scientific discussions. *Proceedings of the X International Scientific and Practical Conference*. Bilbao, Spain. 2022. Pp. 114-120. URL: <https://isg-konf.com/uk/analysis-of-modern-ways-of-development-of-science-and-scientific-discussions/>

29. Подольчак Н. Ю., Цигилик Н. В., Хім М. К. Розробка факторної системи впливу публічного управління на сталий розвиток держави. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 11. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/11_2021/3.pdf.

30. Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти. URL: <http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/35.pdf>.

31. Старушенко Г. Цифрові методи і моделі оптимізації публічно-управлінських рішень: узагальнення моделі логістичних витрат Харріса-Уілсона. *Аспекти публічного управління*. 2022. № 2. С. 5–15.

32. Яцків І. Я. Громадська експертиза проєктів та чинних нормативно-правових актів органів публічного управління України як засіб забезпечення їх ефективності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 18. С. 125–131. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/18_2021/22.pdf.

33. Edward R. Tufte. The Visual Display of Quantitative Information. Cheshire, Connecticut: Graphics Press, 2001. 200 p.

34. Nikolina I.I., Hulivata I.O., Husak L.P., Radzihovska L.M., Nikolina I.I. Assessment of digitalization of public management and administration at the level of territorial communities. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 2020, №5, Pp.150-156. URL: http://nvngu.in.ua/jdownloads/pdf/2020/04/05_2020_Nikolina.pdf.

Інтернет-джерела

35. Платформа електронної демократії EDEM. URL: <https://e-dem.ua>.

36. Портал спроможності громад. URL: <https://tdukr.maps.arcgis.com>.

37. Паспорт реформи державного управління. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/reforms/270821-rdu-passport-ukr.pdf>

38. Рейтинг підзвітності. URL: <https://transparentcities.in.ua/accountability-rating>.

39. Рейтинг прозорості. URL: <https://transparentcities.in.ua/compare-cities/79,226,396>.

40. Територіальні громади: перелік та основні дані. URL: <https://decentralization.gov.ua/newgromada>.

41. Громадянське суспільство і влада: інтерактивна інформаційно-аналітична система. URL: <http://civic.kmu.gov.ua/>

42. Сервіси для створення презентацій. URL: <https://library.sumdu.edu.ua/uk/doslidnyku/prohramne-zabezpechennia/analiz-danykh-ta-vizualizatsiia/servisy-dlia-stvorennia-prezentatsii.html>

43. Як і для чого використовувати візуалізацію даних. URL: <http://eidos.org.ua/novyny/yak-i-dlya-choho-vykorystovuvaty-vizualizatsiyu-danyh>

44. The Data Visualisation Catalogue (Каталог візуалізації даних). URL: <https://datavizcatalogue.com/> Верховна Рада України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>

45. Centre of Expertise for Good Governance. URL: <https://www.coe.int/en/web/good-governance/centre-of-expertise/>

46. E-Government Development Index. United Nation E-Government Knowledgebase. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/-E-Government-Development-Index>